

РЕПУБЛИКА СРПСКА
УСТАВНИ СУД

REPUBLIKA SRPSKA
USTAVNI SUD

Број:У-13/14
Бања Лука, 24. март 2014. године

УДРУЖЕЊЕ ПОСЛОДАВАЦА ЕНЕРГЕТИКЕ
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
-предсједнику
БАЊА ЛУКА

Момчило Гламочић из Кнежева дао је, 6. фебруара 2014. године, Уставном суду Републике Српске иницијативу за покретање поступка за оцјењивање уставности и законитости, између осталог, члана 101. алинеја 2. тачка б) Колективног уговора енергетике Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске" број 31/08).

Рјешењем овог Суда, број У-13/14 од 19. марта 2014. године, покренут је поступак за оцјену уставности и законитости наведене одредбе оспореног општег акта.

У смислу члана 38. став 2. Закона о Уставном суду Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, бр. 104/11 и 92/12) достављамо Вам рјешење којим се покреће поступак, те се истовремено одређује рок од 30 дана од дана пријема овог рјешења за достављање одговора.

СЕКРЕТАР
УСТАВНОГ СУДА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

мр Љубомир Ожеговић

Прилог:
-Рјешење;
-Иницијатива.

Ustavni sud Republike Srpske, na osnovu člana 115. Ustava Republike Srpske i člana 61. stav 1. tačka a) Zakona o Ustavnom sudu Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ br. 104/11 i 92/12), na sjednici održanoj 19. marta 2014. godine, d o n i o j e

R J E Š E N J E

Pokreće se postupak za ocjenjivanje ustavnosti i zakonitosti člana 78. stav 1. tačka b) Granskog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti trgovine, ugostiteljstva, turizma i uslužnih djelatnosti Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 94/06), člana 64. stav 1. tačka b) Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti šumarstva, prerade drveta i papira Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 108/06), člana 84. alineja 2. Posebnog kolektivnog ugovora saobraćaja i veza Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 75/06), člana 66. alineja 2. Posebnog kolektivnog ugovora poljoprivrede i prehrambene industrije Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 110/06), člana 66. tačka b) Granskog kolektivnog ugovora tekstila, kože i obuće Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 121/06) i člana 101. alineja 2. tačka b) Kolektivnog ugovora energetike Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 31/08).

O b r a z l o ž e n j e

Momčilo Glamočić iz Kneževa dao je Ustavnom sudu Republike Srpske inicijativu za pokretanje postupka za ocjenu ustavnosti i zakonitosti člana 78. stav 1. tačka b) Granskog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti trgovine, ugostiteljstva, turizma i uslužnih djelatnosti Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 94/06), koji su zaključili Sindikat trgovine, ugostiteljstva, turizma i uslužnih djelatnosti Republike Srpske i Udruženje poslodavaca trgovine, ugostiteljstva, turizma i ugostiteljstva Republike Srpske, člana 64. stav 1. tačka b) Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti šumarstva, prerade drveta i papira Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 108/06), koji su zaključili Sindikat šumarstva, prerade drveta i papira Republike Srpske i Udruženje poslodavaca prerade drveta Republike Srpske, člana 84. alineja 2. Posebnog kolektivnog ugovora saobraćaja i veza Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 75/06), koji su zaključili Sindikat saobraćaja i veza Republike Srpske i Udruženje poslodavaca saobraćaja i veza pri Privrednoj komori Republike Srpske, člana 66. alineja 2. Posebnog kolektivnog ugovora poljoprivrede i prehrambene industrije Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 110/06), koji su zaključili Sindikat poljoprivrede i prehrambene industrije Republike Srpske i Udruženje poslodavaca poljoprivrede i prehrambene industrije Republike Srpske, člana 66. tačka b) Granskog kolektivnog ugovora tekstila, kože i obuće Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 121/06), koji su zaključili Sindikat tekstila, kože i obuće Republike Srpske i Udruženje poslodavaca tekstilne i kožarsko-prerađivačke industrije Republike Srpske i člana 101. alineja 2. tačka b) Kolektivnog ugovora energetike Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 31/08), koji su zaključili Udruženje poslodavaca energetike Republike Srpske i Sindikat udruženih radnika energetike Republike Srpske. U inicijativi se navodi da je propisivanje kao u osporenim odredbama predmetnih kolektivnih ugovora suprotno članu 95. Zakona o radu, koji ne predviđa pravo na naknadu plate predsjedniku i povjereniku sindikata kod poslodavca kao uslov za djelovanje sindikalne organizacije. Ovakvim normiranjem je, po mišljenju davaoca inicijative, došlo do povrede i člana 39. Ustava Republike Srpske, kao i člana 14. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda. U inicijativi se posebno ističe da je Ustavni sud, u svojoj odluci broj U-33/12 od 25. septembra 2013. godine utvrdio da član 56. stav 1. tačka b)

Posebno kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti obrazovanja i kulture Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske" br. 17/08, 26/09, 26/10 i 76/11), koji je po svom sadržaju identičan navedenim odredbama kolektivnih ugovora osporenih u ovom predmetu, nije u saglasnosti sa Ustavom Republike Srpske i Zakonom o radu.

Granski kolektivni ugovor za zaposlene u oblasti trgovine, ugostiteljstva, turizma i uslužnih djelatnosti Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske" broj 94/06), Posebni kolektivni ugovor za zaposlene u oblasti šumarstva, prerade drveta i papira Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske" broj 108/06), Posebni kolektivni ugovor saobraćaja i veza Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske" broj 75/06), Posebni kolektivni ugovor poljoprivrede i prehrambene industrije Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj 110/06) i Granski kolektivni ugovor tekstila, kože i obuće Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj 121/06) doneseni su na osnovu člana 130. Zakona o radu ("Službeni glasnik Republike Srpske" br. 38/00, 40/00, 47/02, 38/03 i 66/03) i čl. 3. i 65. Opšteg kolektivnog ugovora (Službeni glasnik Republike Srpske" broj 27/06). Osporenim odredbama ovih kolektivnih ugovora propisano je da poslodavac obezbjeđuje sindikatu za njegovo djelovanje, pored ostalog, naknadu plate u visini od 15% predsjedniku ili povjereniku sindikata kod poslodavca do 100 radnika, odnosno za svakih narednih 100 radnika još po 2,5 % na osnovnu platu.

Kolektivni ugovor energetike Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj 31/08) donesen je na osnovu čl. 10, 13, 158-160. i 162-164. Zakona o radu - Prečišćeni tekst. Osporenim članom 101. alineja 2. tačka b) propisano je da poslodavac obezbjeđuje sindikatu naknadu na osnovnu platu u visini od 15% predsjedniku sindikata kod poslodavca do 100 radnika, plus po 2,5% na svakih sljedećih 100 radnika, s tim da ukupan iznos ne može preći 25% naknade na osnovnu platu.

Prilikom razmatranja navoda iz inicijative, Sud je imao u vidu da je članom 39. st. 1. i 5. Ustava Republike Srpske utvrđeno da svako ima pravo na rad i slobodu rada i da svako po osnovu rada ima pravo na zaradu, u skladu sa zakonom i kolektivnim ugovorom. Pored navedenih ustavnih odredaba, Sud je uzeo u obzir i član 128. Zakona o radu ("Službeni glasnik Republike Srpske" br. 38/00, 40/00, 47/02, 38/03, 66/03 i 20/07), kojim je propisano da se kolektivnim ugovorima bliže uređuju obim i način ostvarivanja prava i obaveza iz radnog odnosa, u skladu sa zakonom i drugim propisima, postupak kolektivnog ugovaranja, sastav i način rada tijela ovlašćenih za mirno rješavanje kolektivnih sporova između radnika i poslodavca, međusobni odnosi učesnika u zaključivanju kolektivnih ugovora i druga pitanja od značaja za uređivanje odnosa između radnika i poslodavca. Sud je takođe imao u vidu i odredbe čl. 85. i 86. ovog zakona, prema kojima, u skladu sa kolektivnim ugovorom, pravilnikom o radu i ugovorom o radu, radnik ima pravo na uvećanje plate po osnovu otežanih uslova rada, radnog staža, prekovremenog rada, rada noću, rada praznikom i drugim danima u koje se po zakonu ne radi, te da ima pravo na naknadu plate za vrijeme odsustvovanja s rada u slučajevima predviđenim ovim zakonom, kolektivnim ugovorom, pravilnikom o radu i ugovorom o radu. Pored toga, članom 87. stav 1. istog zakona propisano je da se kolektivnim ugovorom, pravilnikom o radu i ugovorom o radu bliže uređuju slučajevi i uslovi za ostvarivanje prava na naknadu plate, visina naknada, način isplate i druga pitanja u vezi sa ostvarivanjem prava radnika na naknadu plate.

Imajući u vidu izloženo, proizlazi da postoje razlozi da se u postupku pred Sudom ocijeni da li su osporene odredbe predmetnih kolektivnih ugovora u saglasnosti sa Ustavom Republike Srpske i Zakonom o radu.

Na osnovu izloženog odlučeno je kao u dispozitivu ovog rješenja.

Ovo rješenje Ustavni sud je donio u sastavu: predsjednik Suda Džerard Selman i sudije: Milenko Arapović, Vojin Bojanić, Amor Bukić, Zlatko Kulenović, prof. dr Duško Medić, prof. dr Marko Rajčević i akademik prof. dr Snežana Savić.

Broj: U-13/14
19. mart 2014. godine

PREDSJEDNIK
USTAVNOG SUDA
Džerard Selman
Džerard Selman

Momčilo Glamočić
Ul. Gavрила Principa 32/14
78230 Kneževo

УСТАВНИ СУД
Број: У-13/14
Датум: 06.02.2014
БАЊА ЛУКА

ЗАДУЖЕЊЕ
Судија: Б. Ђојачић
Саветник: Г. Тупић

Dana: 01.02.2014. godine

USTAVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
BANJA LUKA

- Predsjednik Republike Srpske, Banja Luka
- Vlada Republike Srpske, Banja Luka
- Ministarstvo prosvjete i kulture Republike Srpske
- Sindikat obrazovanja, nauke i kulture Republike Sr.

P r e d m e t : Ocjena ustavnosti i zakonitosti,
i n i c i j a t i v a .-

"Spavao on ili bdio noću i danju, sjeme niče i raste,
a da on i ne zna kako"

Na osnovu člana 4. Zakona o Ustavnom Sudu Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj:104/11,92/12), nastavljajući inicijativu od 21.12.2013.g. (za 6 kolektivnih ugovora) imajući u vidu Odluku tog Suda, broj:U-33/12 od 25.9.2013.g. ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 86/13) i obavijest gornjeg Ministarstva broj:07.023/052-5412/13 od 14.10.2013.g., i u vezi s tim faktičko stanje, koje po mišljenju podnosioca vrijeđa Evropsku konvenciju o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda, član 14., te član 39. Ustava Republike Srpske, te član 2. i dr. Zakona o zabrani diskriminacije, slijedi inicijativa za ocjenu ustavnosti i zakonitosti odredbi novih 6 kolektivnih ugovora:

1. Granski kolektivni ugovor trgovine, turizma i ugostiteljstva i uslužnih djelatnosti ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 94/06 odredba-član:78/I-b;
2. Posebni kolektivni ugovor za oblasti šumarstva, prerade drveta i papira Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 108/06), član 64/I-b),
3. Posebni kolektivni ugovor saobraćaja i veza Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 75/06), član 84/I-tačka 2.;
4. Posebni kolektivni ugovor poljoprivrede i prehrambene industrije ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj: 110/06), član 66/I-tačka 2.,

Иницијатива!
7/2/14
Ова

5. Granski kolektivni ugovor tekstila, kože i obuće ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 121/06), član 66/I-b);

6. Kolektivni ugovor energetike Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 31/08), član 101/b.

Razlozi:

Osporene odredbe utvrđuju naknadu ~~na~~ 15% na osnovnu platu na teret poslodavca, a predsjedniku ili povjereniku sindikata, do 100 radnika, te uvećanje na osnovnu platu 2,5% na osnovnu platu za svaki narednih 100 radnika.

Osporena naknada plate izričito nije propisana članom 95. Zakona o radu ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 55/07) kao pravo u ovom smislu, te se ne može propisati u opštem aktu manje pravne snage - opštem aktu: označenim kolektivnim ugovorima, te, proizilazi da je propisivanje ovog prava nezakonito - suprotno Zakonu, a time ni sa Ustavom Republike Srpske, član 108/II.

Ovo pitanje je Sud riješio naprijed označenom Odlukom Suda, precizirajući član 56. Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti obrazovanja i kulture Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj: 17/08, 26/09, 26/10, 76/11). Izmjene i dopune ovog Ugovora ("SGRS", br. 26/09) brišu 3 člana: 19., 20., 22. - i to je PRIMIJENJENO, ali se propisuje: "...ostali čl. POMJERAJU SE", i ovo nije primijenjeno - proizilazi da je trebalo osporavati i odlučivati o članu 53. - a ne članu 56. ?

Izjavljena volja podnosioca nije njegova stvarna volja, sem u dijelu u kom se traži vladavina prava - jednak odnos, pod jednakim uslovima za sve koji su u datoj situaciji. Bitno je da Zakon propisuje ustanove: PLATE i NAKNADE PLATE, a najbitniji element UGOVORA je SAGLASNOST VOLJA koja je manifestovala se potpisivanjem označenih ugovora, a kako je imovina zajamčena to je pravo poslodavca da 15% i više, isplaćuje predsjedniku-povjereniku sindikata. Logično je da komunikacija teče lakše s jednim - predsjednikom, nego sa 100 radnika, i ima, dakle i niz drugih argumenata koji opravdavaju to stimulisanje, a posebno se ispoljavaju kod sindikalne borbe. Ko to može zakonito zabraniti poslodavcu ili bilo kom ko je zakonito stekao imovinu da u zakonite svrhe raspolaže istom?

S poštovanjem,

Podnosilac,

Momčilo GLAMOČIĆ

Momčilo Glamočić